

Список використаних джерел:

1. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – Спб.: Питер, 2007. – 713 с.: ил. – (Серия «Мастера психологии»).
2. Додонов Б.И. Эмоция как ценность. – М.: Политиздат, 1978. – 272 с.
3. Дорфман Л.Я. Эмоциональные стили (на материале художественно-творческой деятельности): докт. дисс. – М.: ПИ РАО, 1994. – 354 с.
4. Дорфман Л.Я. Полисистемная организация метаиндивидуального мира // Психологический журнал. 1997 – Т. 18. № 2. – С. 3–17.
5. Толочек В. А. Проблема стилей в психологии: историко- теоретический анализ. – М.: Изд-во Институт психологии РАН, 2013. – 320 с.
6. Royce, J., & Powell, A. Theory of personality and individual differences: Systems, factors and processes. Englewood cliffs: Prentice-Hall, 1983.
7. Дэвидсон Р., Бегли Ш. Эмоциональная жизнь мозга. – Спб.: Питер, 2017. – 256 с.

Щур Г.В.

студентка,

Науковий керівник: Пилипенко К.В.

*кандидат психологічних наук, старший викладач,
Криворізький державний педагогічний університет*

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Проблема мотивації учіння є однією з найактуальніших у сучасності. Зараз діти все більше заглиблюються у смартфони, їх просто перестало цікавити щось інше. Адже в інтернеті є всі відповіді на питання, і вони думають навіщо вчити, якщо можна все знайти та не напружуватися.

Мотивація – це внутрішній стан людини тісно пов'язаний з його енергією. Ця внутрішня енергія з'являється в результаті діяльності кожного з нас у зовнішньому світі. Цей термін розглядало багато науковців та психологів.

Під мотивом учбової діяльності традиційно розуміють сукупність факторів (зовнішніх і внутрішніх умов), що викликають і спрямовують прояви учбової активності: потреби, цілі, установки, інтереси тощо.

Мотивація діяльності учня, на думку С.А. Юр'євої, [2] є першим та основним завданням учителя. Без мотивації неможливо вирішити ніякі педагогічні завдання.

Класифікація мотивів навчання Т.А. Ільїної [2] заснований на бажанні досягти успіху і бажанні уникнути невдачі. Із спрямуванням учня на досягнення позитивних результатів маємо навчання заради знань, самостійне визначення цілей і самостійний пошук способів їх досягнення. Коли ж мотивом є уникнення невдачі, можна спостерігати невпевненість, страх перед критикою і невдачею, негативні емоції.

Мотивація «живе» у повсякденному житті, кожен день нас мотивують становитися краще, будь-то у навчанні, спорті, малюванні та інше. Але вона може «загубитися». Чому? Тому що, якщо діяльність, в якій ми зараз є, не дозволяє закрити наші потреби, то мотивація знижується. Діяльність перестає мати важливе значення для нас. Вже не радує те, що раніше надихало, піднімало настрої, зникає бажання йти на контакт з іншими людьми, немає енергії – це тривожні дзвіночки, які можуть свідчити про вигорання.

Для того, щоб не губити мотивацію, треба самому знати свої потреби та організувати себе. Взагалі, мотивація у кожного різна і треба прислуховуватися тільки до себе.

Мотивацію ділять на зовнішню та внутрішню. Зовнішня мотивація [4] – спонування або примушування щось робити зовнішніми для людини обставинами або стимулами, наприклад, пообіцяли дітям гарну оцінку – вони почали швидше розв'язувати.

Внутрішня мотивація [4] – мотивація, пов'язана не із зовнішніми обставинами, а з самим змістом діяльності, наприклад, школяр працює не на оцінки, а на свої знання, він любить вчитися.

Позитивна мотивація, базується на позитивній стимуляції. Приклад позитивної мотивації дитини: «якщо я вивчу уроки, то отримаю солодке і піду на атракціони».

Негативна мотивація, заснована на негативних стимулах, наприклад: «якщо я не вивчаю уроки, я буду покараний».

Щоб дізнатися мотивацію дітей, ми провели анкетування для оцінювання рівня шкільної мотивації (за Н. Лускановою) [1]. Проводили у 2-му класі (приблизно дітям 7-8 років). Було опитано 24 школяра.

Кількісний та якісний аналіз результатів емпіричного дослідження виявив, що високі показники шкільної мотивації виявлено у 50%

школярів – такі діти мають пізнавальний мотив, дотримуються всіх вимог вчителя, засмучуються через незадовільні оцінки.

Таблиця 1

**Стан шкільної мотивації молодших школярів
(за анкетною Н.Г. Лусканової)**

Бали	%
25-30	50
20-24	41
15-19	0
10-14	9
менше 14	0

41% показали достатні показники – діти успішно можуть упоратися з навчальною діяльністю, відповідальні.

І лише у 9% побачили низьку шкільну мотивацію – неохоче відвідування школи, пропускають заняття із задоволенням, на уроках займаються сторонніми справами.

З цього можна зробити висновок, що у дітей 7-8 років, виявлено домінування високої шкільної мотивації. Тобто, ще є мотивація до учіння. Надалі, буде все залежати від вчителя, батьків та самої дитини. Так як, якщо дитина не хоче вчитися, якби її не сварили, вона не буде робите те, чого не хоче.

Список використаних джерел:

1. Лусканова Н.Г. Анкета для оцінювання рівня шкільної мотивації. URL: <http://osnova.com.ua/news/745>
2. Дуброва О.М. Навчальна мотивація як специфічний компонент навчальної діяльності. Черкаси, 2016. С. 30–37.
3. Токарева Н.М., Шамне А.В. Основи вікової психології : навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2013. 283 с.
4. Внутрішня і зовнішня мотивація. URL: http://psychologis.com.ua/vnutrennyaya_i_vneshnyaya_motivaciya.htm
5. Дзюбо Л., Гриценко Л. Мотивація навчальної діяльності як психолого-педагогічна проблема. *Психолінгвістика*. 2009. Вип. 4. С. 33–43.
6. Мотивація в структурі учбової діяльності молодших школярів. URL: https://works.doklad.ru/view/_1UON0Ew2hs/all.html